

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ฉัญลักษณ์ รุ่งรัตน์รัชชัย*, นรินทร์ ยิ่งยวด**, จุฑาทิพย์ ถาวรรัตน์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน 2) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 366 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน มีจำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ สภาพแวดล้อม ทัศนคติที่มีต่อท้องถิ่น และความน่าเชื่อถือของผู้นำ โดยร่วมกันอธิบายการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน ได้ร้อยละ 46.90 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 และสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์การเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในรูปคะแนนดิบ $Y = 2.588 - 0.031X_5 + 0.195X_2 + 0.197X_6$ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $Z_y = -0.042X_5 + 0.323X_2 + 0.309X_6$ ดังนั้น เทศบาลควรมีการจัดการด้านสภาพแวดล้อมที่ดี ส่งเสริมให้ประชาชนมีทัศนคติที่พร้อมจะเอื้อเฟื้อและช่วยเหลือผู้อื่น และพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำ เพื่อให้ได้รับความเชื่อถือและการดำเนินการของเทศบาลตำบลกำแพงแสนก็มีความชอบธรรมตามไปด้วย

คำสำคัญ : การเข้าร่วมกิจกรรม, การมีส่วนร่วมของประชาชน, เขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน

* นิสิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนา
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*** อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Corresponding author, email: thanyaluk.ru@ku.th, Tel 098-665-6645

Received : September 10, 2024; Revised : November 19, 2024; Accepted : November 22, 2024

Factors Affecting Participation in Activities of People's in Kamphaeng Saen Subdistrict Municipality Kamphaeng Saen District Nakhon Pathom Province

Thanyaluk Rungrattawatchai*, Nirun Yingyuad**, Chutathip Thawornratana***

Abstract

This research was to identify 1) The factors that affect Participation in Activities of People's in Kamphaeng Saen Subdistrict Municipality Kamphaeng Saen District Nakhon Pathom Province. 2) Assess the level of People's Participation in Activities in Kamphaeng Saen Subdistrict Municipality Kamphaeng Saen District Nakhon Pathom Province. And 3) study the factors affecting Participation in Activities of People's in Kamphaeng Saen Subdistrict Municipality Kamphaeng Saen District Nakhon Pathom Province. The sample was 366 personnel in Kamphaeng Saen Subdistrict Municipality Kamphaeng Saen District Nakhon Pathom Province, selected by cluster random sampling. The data were described by percentage, mean, and standard deviation. The statistical analyses were Pearson Correlation and Multiple regression analysis.

The results revealed that affect Participation in Activities implementation were considered "good." The level of Participation in Activities of People's was rated as "very good." Environment, attitude and Leadership were found to be the factors affecting participation in Activities implementation. These three factors explained 46.90% of the variance ($P < 0.05$). The prediction equation in raw score was $Y = 2.588 - 0.031X_5 + 0.195X_2 + 0.197X_6$ and $Z_y = 0.522 X_7 + 0.357X_2$ for standardized score. $Z_y = -0.042X_5 + 0.323 X_9 + 0.309X_6$ for standardized score. So, Municipalities should have good environmental management. Promote people have an attitude that is ready to be generous and help others and develop leaders skills for trust and action are also justified.

Keywords : Participation in activities, Public participation, Kamphaeng Saen subdistrict municipality

* Student, Master of Arts in Human and Community Resource Development, Department of Human and Community Resource Development, Kasetsart University

** Associate Professor, Department of Human and Community Resource Development, Kasetsart University

*** Instructor, Department of Human and Community Resource Development, Kasetsart University

Corresponding author, email: thanyaluk.ru@ku.th, Tel 098-665-6645

Received : September 10, 2024; **Revised :** November 19, 2024; **Accepted :** November 22, 2024

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยพิจารณาได้จากมาตรา 43 บัญญัติให้บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐ ในการดำเนินการอนุรักษ์ฟื้นฟู ส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณี จัดการบำรุงรักษา ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และมาตรา 249 บัญญัติใหม่การจัดการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 มาตรา 30 โดยบัญญัติไว้ว่า ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่า ร้อยละ ยี่สิบห้าและโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า การที่รัฐบาลบังคับใช้กฎหมาย ในลักษณะข้างต้นชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการพยายามจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดกับประชาชน และการดำเนินงานต่างๆ ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน อีกทั้งผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากประชาชน ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณต้องผ่านสภาท้องถิ่นที่มาจากประชาชน กิจกรรม โครงการบริการสาธารณะต่างๆ ล้วนมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งสิ้น (วิชากร ตรีกตรอง, 2563)

การที่จะให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองนั้นเริ่มมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ชัดเจนถึงบทบาทของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารประเทศดังจะเห็นตัวอย่างได้ในหมวดที่ 5 เรื่อง แนวนโยบายพื้นฐานของระบือนั้น ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ไว้เป็นเพียงแนวทางปฏิบัติด้านต่างๆ ให้รัฐเท่านั้น มิได้บัญญัติไว้ชัดเจน ดังนั้นในรัฐธรรมนูญฉบับต่อมา คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้พยายามที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่างๆ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองเพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่ ส่งเสริมการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยรวมทั้งให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้ง (อนุรักษ์ นิยมเวช, 2554)

การปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลกำแพงแสน มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศไทยส่วนรวม ทั้งนี้ เนื่องจากการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลกำแพงแสนจะส่งผลโดยตรงต่อการบริการประชาชนและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีจะต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และสามารถ

แก้ไขปัญหาคือตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของประชาชนในท้องถิ่นและมีความยืดหยุ่น โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานของเทศบาลตำบลกำแพงแสนมากขึ้น (สำนักงานเทศบาลตำบลกำแพงแสน, 2565)

ในการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เทศบาลเมืองนับเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีแนวโน้มจะมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง เพราะได้เปิดโอกาสให้ประชาชน ในท้องถิ่นต่างๆ ทั่วประเทศได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ซึ่งผลของการวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางการเสนอแนะการมีส่วนร่วมการเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสม ก่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

สมมติฐาน

มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ได้

การทบทวนวรรณกรรม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม

จิต นิลพานิช และกุลธนา ธนาพงศธร (2552) ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท หมายถึง การที่ประชาชนทั้งในเมืองและชนบทได้เข้ามามีส่วนร่วมหรือเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาชนบทขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งหรือทุกขั้นตอนแล้วแต่เหตุการณ์จะเอื้ออำนวย

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (2551) ได้สรุปว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเข้าร่วมอย่างแข็งขันและอย่างเต็มที่ของกลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในทุกขั้นตอนของโครงการหรืองานพัฒนาชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในอำนาจการตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบการมีส่วนร่วมเข้าร่วมจะเป็นเครื่องประกันว่าสิ่งที่ผู้มีส่วนได้เสียต้องการที่สุดนั้น จักได้รับการตอบสนองและทำให้มีความเป็นไปได้มากขึ้นว่าสิ่งที่ทำไปนั้นจะตรงกับความต้องการที่แท้จริงและมั่นใจมากขึ้นว่าผู้เข้าร่วมทุกคนจะได้รับประโยชน์เสมอหน้ากัน

ทรงวุฒิ เรื่องวาทศิลป์ (2550) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทร่วมในกิจกรรมทุกประการตามกำลังความสามารถของสมาชิกไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกัน นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานในกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในทุกกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจดำเนินกิจกรรม การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกัน นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้มีความโปร่งใสและให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการประชาคม

ประเวศ วะสี (2558) ให้แนวคิดเรื่อง ประชาคม ว่าเป็นการสร้างความเป็นชุมชน (Community building) ความเป็นชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนจำนวนหนึ่ง มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีอุดมคติร่วมกัน หรือความเชื่อร่วมกันในบางเรื่อง มีการติดต่อสื่อสารรวมกัน หรือมีการรวมกลุ่มกันจะอยู่ห่างกันก็ได้ มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีเรื่องจิตใจเข้ามาด้วย มีความรัก มีมิตรภาพ มีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำบางสิ่งบางอย่างจะเป็นเรื่องใดก็ได้ เมื่อเราดูความเป็นชุมชนเกิดขึ้น เราจะเห็นภายในชุมชนสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น

1. เกิดความสุข เป็นความสุขของคนร่วมกัน จึงจะมีการ Share สิ่งต่างๆ ด้วยกัน
2. มีประสิทธิภาพที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งเรื่องนี้จะมีสูงมากเรียกว่า สูงอย่างไม่มีที่สิ้นสุด
3. มีการจัดการเมื่อมีองค์กรขึ้น มีความรับผิดชอบ ก็ต้องมีการจัดการซึ่งเป็นการจัดให้มีการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งจะมีพลัง หัวใจของการพัฒนาแบบยั่งยืนอยู่ที่ Community organization ซึ่งประกอบด้วย

3.1 Community organization มีการรวมตัวเป็นชุมชน

3.2 Learning ต้องเป็น Active learning ไม่เป็นแบบ Teaching

3.3 Knowledge คือตัวความรู้ การเรียนรู้และทำให้ความรู้นั้นเป็นประโยชน์

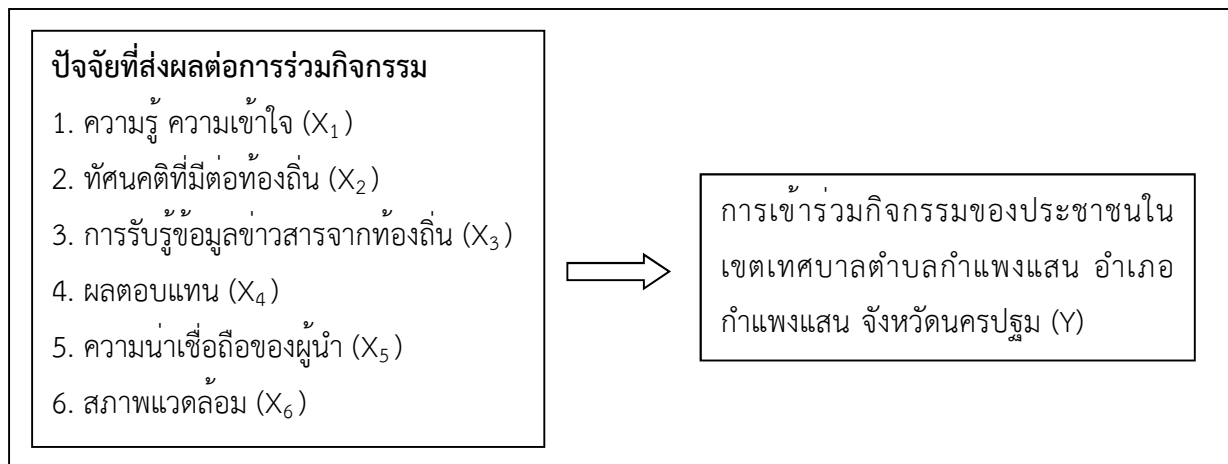
นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2558) ให้แนวคิด ประชาสังคม ไว้น่าสนใจว่า ประชาสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่รู้สึกตัวเองเป็นกลุ่มเดียวกัน ในการที่จะมีประชาสังคมได้นั้นจะต้องประกอบด้วย

1. จะต้องสามารถ Identify ร่วมกันว่าเป็นพวกเดียวกัน
2. มีความสัมพันธ์โดยไม่รู้จักรักกัน อาศัยอยู่บนพื้นฐานสิทธิ ยอมรับสิทธิบางอย่างของกันและกัน

สรุปได้ว่า การเข้าร่วมกิจกรรมประชาคมเป็นความร่วมมือในระดับชุมชนของประชาชนในท้องถิ่น โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้ประชาคมตำบลหรือหมู่บ้านเกิดความเข้มแข็งได้นั้น คือ ความตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ ความรัก และการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของชุมชน โดยที่ประชาชนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างแท้จริงและอยู่บนพื้นฐานของความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการใช้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และมีวิธีดำเนินการวิจัยและรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มีจำนวนทั้งสิ้น 4,297 คน (สำนักงานเทศบาลตำบลกำแพงแสน, 2566)

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

คัดเลือกจากกรอบประชากร คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 4,297 คน ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) ใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดตามแนวคิดของ Yamane ที่ความเชื่อมั่น 95% (Yamane, 1973) สามารถแสดง ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

ผลการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชาชน ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{4,297}{1+4,297 (0.0025)} \\ &= \frac{4,297}{11.7425} \\ n &= 366 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 366 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามตำบลและหมู่บ้าน

ลำดับที่	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ตำบลทุ่งกระพังโหม				
1	1	บ้านยาง	1,107	94
2	2	บ้านรางพิกุล	574	49
3	7	บ้านยางพัฒนา	532	45
ตำบลกำแพงแสน				
1	1	บ้านยาง	1,051	90
2	2	บ้านรางไม้ตาย	268	23
3	3	บ้านสว่างชาติ	666	57
4	7	บ้านทุ่งอิเทศ	99	8
รวม			4,297	366

ที่มา : (สำนักงานเทศบาลตำบลกำแพงแสน, 2566)

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัยจึงได้กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 366 คน แยกตามตำบลและหมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน โดย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ให้เลือกเพียง 1 คำตอบและเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนด ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของประชาชนเฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เป็นแบบคำถาม 2 ตัวเลือก ชนิดถูก ผิด จำนวน 20 ข้อ ใช้มาตราวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal scale) โดยเมื่อรวมคะแนนและแจกแจงความถี่แล้วจะแบ่งระดับความรู้ความเข้าใจออกเป็น 3 ระดับ โดยอาศัยสูตรการคำนวณช่วงกว้างของชั้นดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 อ้างใน ชนาทิป อ่อนหวาน, 2553)

$$\text{ความกว้างของชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

จากนั้นนำมาอธิบายผล โดยมีช่วงคะแนนและความหมายดังนี้

16-20	คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับดี
11-15	คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
0 - 10	คะแนน	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อท้องถิ่น จำนวน 10 ข้อ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากท้องถิ่น จำนวน 10 ข้อ ผลตอบแทน จำนวน 10 ข้อ ความน่าเชื่อถือของผู้นำ จำนวน 10 ข้อ และสภาพแวดล้อม จำนวน 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 50 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่มีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถาม ดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 10 ข้อ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ จำนวน 10 ข้อ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ จำนวน 10 ข้อ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จำนวน 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่มีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถาม ดังนี้

5	หมายถึง	การเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	การเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก
3	หมายถึง	การเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	การเข้าร่วมกิจกรรมในระดับน้อย
1	หมายถึง	การเข้าร่วมกิจกรรมในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Congruence หรือ IOC) จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try out) กับประชากรในเขตตำบลกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาโดยวิธีการคำนวณของครอนบาค (Cronbach's Alpha) พบว่า มีค่าอยู่ที่ 0.96 ทุกข้อ แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2567 รวมระยะเวลาเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 2 เดือน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 366 ฉบับ จากนั้นผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล

ในการทำวิจัยถือเป็นจรรยาบรรณของนักวิจัย นักวิจัยจะต้องคำนึงถึงมากที่สุดเนื่องจากนักวิจัยจะต้องเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลอย่างใกล้ชิด นักวิจัยจะต้องพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล เคารพสิทธิความเป็นส่วนตัว และปกปิดข้อมูลเป็นความลับภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลระยะเวลาของการ

วิจัยโดยให้สิทธิ์ในการปฏิเสธการเข้าถึงการวิจัยการให้ข้อมูลและข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเก็บเป็นความลับ นำเสนอในภาพรวมการเปิดเผยชื่อจริงนามสกุลจริงจะอยู่ภายใต้การยินยอมของผู้ให้ข้อมูล (กรศิริ บุญประกอบ, 2557)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้หลักการสถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percent) และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน วิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation coefficient) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงและเพศชาย อายุเฉลี่ย 21-30 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีอาชีพเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเป็นระยะเวลา 26-40 ปี

ตารางที่ 2 ช่วงคะแนนความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรม (n=366)

ช่วงคะแนน	เกณฑ์	ร้อยละ
16-20 คะแนน	ความรู้ความเข้าใจในระดับดี	48.09
11-15 คะแนน	ความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง	42.62
0-10 คะแนน	ความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำ	9.29
รวม		100

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรม (n=366)

รายการ	M	SD	ระดับ
ความรู้ความเข้าใจในการร่วมกิจกรรม (X_1)	15.46	3.64	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 15.46$, $SD = 3.64$) จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบผิดให้ 0 คะแนน และตอบถูกให้ 1 คะแนน จำนวน 20 ข้อแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ดี ปานกลาง ต่ำ ตามเกณฑ์การแปลความหมาย

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม (n=366)

รายการ	M	SD	ระดับ
ทัศนคติที่มีต่อท้องถิ่น (X ₂)	4.02	0.62	มาก
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากท้องถิ่น (X ₃)	4.05	0.44	มาก
ผลตอบแทน (X ₄)	4.14	0.58	มาก
ความน่าเชื่อถือของผู้นำ (X ₅)	4.13	0.58	มาก
สภาพแวดล้อม (X ₆)	4.02	0.60	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.02$, $SD = 0.62$) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ($M = 4.05$, $SD = 0.44$) ผลตอบแทนอยู่ในระดับมาก ($M = 4.14$, $SD = 0.58$) ความน่าเชื่อถือของผู้นำอยู่ในระดับมาก ($M = 4.13$, $SD = 0.58$) สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.02$, $SD = 0.60$)

2. การเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 5 ระดับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม (n=366)

รายการ	M	SD	ระดับ
การเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชน	4.03	0.41	มาก

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน มีระดับการเข้าร่วมกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.03$, $SD = 0.41$)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y
X ₁	1						
X ₂	-.014*	1					
X ₃	.039	.742**	1				
X ₄	.085	.558**	.554**	1			
X ₅	.110*	.653**	.578**	.631**	1		
X ₆	.109*	.271**	.234**	.360**	.693**	1	
Y	.011	.379**	.342*	.355*	.383**	.367**	1

หมายเหตุ ** = มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 * = มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การหาความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation coefficient) โดยผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรม (X_1) ทศนคติที่มีต่อท้องถิ่น (X_2) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากท้องถิ่น (X_3) ผลตอบแทน (X_4) ความน่าเชื่อถือของผู้นำ (X_5) สภาพแวดล้อม (X_6) กับการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชน (Y)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทั้งหมด 6 ตัวแปร พบว่า มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชน 3 ตัวแปร ได้แก่ ทศนคติที่มีต่อท้องถิ่น ($r = .379$, $p < 0.01$) ความน่าเชื่อถือของผู้นำ ($r = .383$, $p < 0.01$) สภาพแวดล้อม ($r = .367$, $p < 0.01$)

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ($n=366$)

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.	Beta	t	P-value
- สภาพแวดล้อม (X_6)	0.197	0.039	0.309	4.527	0.000*
- ทศนคติที่มีต่อท้องถิ่น (X_2)	0.195	0.064	0.323	4.960	0.000*
- ความน่าเชื่อถือของผู้นำ (X_5)	-0.031	0.151	-0.042	-0.484	0.000*
- ค่าคงที่	2.588	0.151		17.120	0.000*

หมายเหตุ: * $p < .05$, $R = .469$, $R^2 = .220$, $R^2_{adj} = .213$, $SE_{est} = .36385$, $Sig = .00$

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณในขั้นสุดท้ายของการวิเคราะห์ พบว่ามีตัวแปรที่เข้าสู่สมการทั้งหมด 3 ตัวแปร ประกอบด้วย สภาพแวดล้อม (X_6) ทศนคติที่มีต่อท้องถิ่น (X_2) ความน่าเชื่อถือของผู้นำ (X_5) สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน ได้สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญร้อยละ 46.9 ($R^2 = .220$, $R^2_{adj} = .213$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (r) เท่ากับ .469 ซึ่งสามารถตอบคำถามวิจัยในครั้งนี้ได้ว่ามีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน และได้สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

สมการในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.588 - 0.031X_5 + 0.195X_2 + 0.197X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = -0.042X_5 + 0.323 X_2 + 0.309X_6$$

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ทักษะการติดต่อสื่อสาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากท้องถิ่น ผลตอบแทน ความน่าเชื่อถือของผู้นำ สภาพแวดล้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติ ป่านแก้ว (2562) กล่าวว่า ระดับความรู้ของประชาชน ในด้านการรับรู้ถึงสภาพปัญหาของชุมชน การรู้วิธีการป้องกันปัญหาในชุมชน การรับรู้และตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการเครือข่ายข่าวภาคประชาชน กองทัพอากาศ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมคิด ศรีสิงห์ (2560) พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมคือความต้องการได้ผู้นำประเภทใจกว้างมีความเป็นกันเอง ปัจจัยเกี่ยวกับความโปร่งใส ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมคือผู้นำที่บริหารกิจกรรมต้องใจซื่อมือสะอาดรวมถึงในการบริหารงานควรชี้แจงความก้าวหน้าของโครงการอยู่ตลอดเวลาทำให้ประชาชนเข้าไปช่วยเหลือตรวจสอบได้ ปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ควรส่งเสริมให้มากขึ้น เพราะหากคนในท้องถิ่นมีความรู้สึกผูกพันกับชุมชน กิจกรรมใดๆ ที่จัดขึ้น ก็ย่อมได้รับความร่วมมือ และสู่ผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิจฐา ชัยบิล (2563) พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างพัฒนาและส่งเสริมให้ความรู้แก่ ประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม โดยการปรับสภาพภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เพื่อเอื้อต่อการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการค้าภายนอก และปัจจัยด้านเศรษฐกิจโดยการชี้ให้เห็นว่าเศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้นเพราะผลจากการท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภมาส แหวนวิเศษ และเจริญชัย เอกมาไพศาล (2559) พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อม ที่ส่งผลต่อการกระบวนกรมีส่วนร่วมของชุมชนต้นแบบการจัดการ การท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน คือ ปัจจัยด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคชุมชนปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกผ่านช่องทางแอปพลิเคชันไลน์ (LINE) การแจ้งตรง การบอกต่อ การโทรศัพท์ การประชุมต่างๆ และปัจจัยด้านการเมืองท้องถิ่นประเด็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ตำบลน้ำเขียว ได้แก่ นายกเทศมนตรีและประธานชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลน้ำเขียว สอดคล้องกับงานวิจัยของสมจินตนา คุ่มภัย (2559) กล่าวว่า การสื่อสารให้ข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจน ซึ่งอบต. สื่อสารให้ข้อมูลข่าวสารแก่ชาวชุมชนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำสม่ำเสมอด้วยช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เพื่อแจ้งข่าวสาร ให้ความรู้แก่ประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ชาวชุมชนได้ซักถามต่อเจ้าหน้าที่ อบต. ได้โดยตรง เพื่อให้ชาวชุมชนรับรู้การดำเนินงานกิจกรรมหรือโครงการ ของ อบต. เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อชุมชนมากยิ่งขึ้นและเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการที่ อบต. จัดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสรารัฐ อึ้งอัมพรวิไล (2563) พบว่า ประชาชนตำบลบางกะดี มีทัศนคติของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางกะดี ด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางกะดี ด้านการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดี ด้านการรับรู้ข่าวสารเทศบาลตำบลบางกะดีของประชากร ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ โวลเป้ (2554) ความเป็นประชาชน พลเมือง และการมีส่วนร่วมของพลเมือง ที่เห็นว่าประชาชนหลังวัย 40 ปี จะมีส่วนร่วมลดลง ตามทฤษฎีวงจรชีวิตของการมีส่วนร่วมของพลเมือง และทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource – based theory) ซึ่งมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยขึ้นอยู่กับ

ทรัพยากรที่บุคคลนั้นมีอยู่ ได้แก่ เวลา เงิน และทักษะที่จำเป็นต่อการมีส่วนร่วม บุคคลที่มีฐานะยากจนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม เพราะต้องทำงานหนักเพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่ายในครอบครัว เวลาและการเดินทางไปร่วมกิจกรรมของ อบต. ก็เป็นทรัพยากรสำคัญที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเช่นกัน ซึ่งชาวชุมชนมีส่วนร่วมประชุมหมู่บ้านมากกว่า กิจกรรมหรือโครงการอื่นๆ ของ อบต. เนื่องจากชาวชุมชนใช้เวลาในการเดินทางไม่มากนัก

2. ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เทศบาลตำบลกำแพงแสนควรจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยมีความหลากหลายตามบริบทของท้องถิ่น เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมโดยให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องหรือร่วมปฏิบัติ โดยเริ่มจากจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่มีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนควรเป็นโครงการขนาดเล็กใช้ระยะเวลาสั้นๆ เพื่อให้ประชาชนที่มีฐานะยากจนสามารถมีเวลาร่วมกิจกรรมหรือโครงการได้สะดวก เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่สามารถเพิ่มรายได้หรือทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น สามารถแก้ปัญหาใกล้ตัวของประชาชน โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกกระบวนการ เริ่มจากระบุปัญหาของชุมชน หาสาเหตุของปัญหา กำหนดเป้าหมาย ระบุวิธีการดำเนินการ วัดประเมินผลงาน ปรับปรุงและพัฒนาแผนงาน เพราะประชาชนจะให้ความสนใจในเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตนเองหรือชุมชนเป็นอันดับต้นๆ มากกว่าปัญหาใกล้ตัวซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมคิด ศรีสิงห์ (2558) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนากิจกรรมของเทศบาลนครพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัยโดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ ความสามัคคี ความผูกพัน ความรู้ความเข้าใจเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ความโปร่งใส ภาวะผู้นำ การรับรู้ข่าวสาร ความมั่นคง การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และความรู้สึกเป็นเจ้าของ

3. จากการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน ทำให้ทราบว่าปัจจัยที่ทำนายการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน ได้ถึงร้อยละ 46.90 ทั้งหมด 3 ปัจจัย คือ สภาพแวดล้อม ทัศนคติที่มีต่อท้องถิ่น ความน่าเชื่อถือของผู้นำ ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ความน่าเชื่อถือของผู้นำ นับเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม นั้นเกิดการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจุติพร มาเพิ่มผล (2566) พบว่า ผู้นำท้องถิ่นเป็นแบบอย่างที่ดีให้ประชาชน มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่น และได้นำความรู้ เทคโนโลยี และโครงการใหม่ๆ มาเสนอต่อประชาชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ทัศนคติที่มีต่อท้องถิ่น เป็นปัจจัยสำคัญอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนดังผลงานวิจัยของเนตรภัทร อ่วมเครือและวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2562) พบว่า ระดับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านกุ่ม อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความรู้ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีการติดตามการเคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งจะเป็นพลังอันสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาการเมืองแบบประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน โดยการรักษาให้ระดับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนยังคงอยู่ในระดับสูงต่อไปให้ได้ นั้น จำเป็นที่ จะต้องอาศัยความร่วมมือกันในทุกๆ หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน และประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญพักตร์ พลายนคง (2560) พบว่า บุคลิกลักษณะของคนในพื้นที่มี

ความแตกต่างกัน ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ลักษณะดังกล่าวมีที่มาจาก พันธุกรรม และสิ่งแวดล้อมของแต่ละคน ส่งผลสู่ความสามารถในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ความแตกต่างระหว่างบุคคล สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่แตกต่างกันจะมีผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศตพล พนิชศักดิ์พัฒนา (2556) ในประเด็นที่ว่าประชาชนมีทัศนคติต่อการบริหารงานด้านการพัฒนา สังคม ด้านการเมืองการปกครอง อยู่ในระดับมาก

สภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยสำคัญอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังผลงานวิจัยของ ฐานิตา เถลิ้มช่วงและอัมรินทร์ นาคณัฐเศรษฐ์ (2559) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรามากที่สุด คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง พบว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนเป็นหน้าที่ตามกฎหมายอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจาก ประชาชนในระดับเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทราให้ความสำคัญกับการไปใช้ สิทธิเลือกตั้ง เพราะเป็นหน้าที่ตามกฎหมายและจะไม่เสียสิทธิขั้นพื้นฐานตลอดจนการจัดการเลือกตั้งที่บ่อยครั้ง ประชาชนเองก็ยังคงออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอ ไม่คิด เบื่อหน่ายเพราะด้วยเขาตระหนักในความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั่นเอง

ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปการอภิปรายผลได้ว่าปัจจัยที่สามารถทำนายการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ทั้งหมด 3 ปัจจัย คือ ความน่าเชื่อถือของผู้นำ ทัศนคติที่มีต่อท้องถิ่น สภาพแวดล้อม นอกจากนี้ไม่ว่าจะเป็น ความรู้ความเข้าใจ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากท้องถิ่น ผลตอบแทน ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชน ดังนั้น เทศบาลตำบลกำแพงแสนควรจัดให้มีการประชุม ประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด อีกทั้งควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมและเป็นการลดช่องว่างในการทำงานระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชน สร้างบทบาทที่ชัดเจน และเป็นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อันจะนำไปสู่การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำ ทางด้านสติปัญญา ความสามารถ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยทั่วไปแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่ความชอบธรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อการตัดสินใจก่อให้เกิดความขัดแย้ง จำเป็นที่จะต้องใช้กระบวนการตัดสินใจซึ่งมีความโปร่งใสและน่าเชื่อถือต่อประชาชน และให้ ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้โครงการที่ได้รับการยอมรับหรือการเข้าร่วมจากประชาชน ยังทำให้โครงการนั้นได้รับความเชื่อถือและการดำเนินการก็มีความชอบธรรมตามไปด้วย

2. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีทัศนคติที่พร้อมจะเอื้อเฟื้อและช่วยเหลือผู้อื่น จะช่วยให้การทำงานเป็นไปได้อย่างราบรื่น และสามารถสร้างสรรค์วัฒนธรรมการทำงานที่พร้อมจะช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยกัน ร่วมมือกัน ทำงานตามความสามารถและความถนัดของแต่ละคน ในการร่วมทำกิจกรรมการพัฒนาและการได้รับอบรมด้านการพัฒนา ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เทศบาลจัดขึ้น

3. ควรส่งเสริมให้เทศบาลมีการจัดการด้านสภาพแวดล้อมที่ดี เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ดีนั้นจะส่งผลต่อทุกสิ่ง ตั้งแต่ระดับความเครียด สุขภาพจิต ไปจนถึงผลิตภาพและประสิทธิภาพการทำงาน การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในชุมชนทำให้ประชาชนมีความสุข สุขภาพดี ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางเทศบาลจัดขึ้นหรือ ประชาชนร่วมกันจัดโครงการขึ้นมาเอง

4. ควรจัดโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนและบทบาทอำนาจหน้าที่ของเทศบาลให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชน กลุ่มดังกล่าวมีความเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ที่ทุกฝ่ายต้องเข้ามาร่วมเสนอแนะ ฟังความคิดเห็น ร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกให้เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นการวางแผนของประชาชนไม่ใช่เป็นแผนของทางราชการรวมทั้งพัฒนาทักษะและศักยภาพของเจ้าหน้าที่ทุกระดับควบคู่กันไปพร้อมทั้งปรับกระบวนการทำงานเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

5. นอกจากกิจกรรมหรือโครงการที่จัดโดยเทศบาลแล้ว ควรสนับสนุนให้ประชาชนจัดกิจกรรมหรือโครงการกันเอง ตามความต้องการของประชาชน เช่น กลุ่มอาชีพต่างๆ ซึ่งเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมเช่นกัน เพราะการที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอในกิจกรรมที่เทศบาลจัดขึ้นหรือกิจกรรมที่ประชาชนจัดกันเองต่างก่อให้เกิดการเรียนรู้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมว่าสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ ทำให้การดำเนินชีวิตดีขึ้น ซึ่งนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่นๆ ของเทศบาลต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ พฤติกรรมของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรม การศึกษาเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์ เจาะลึกประชาชนในแต่ละท้องที่เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข หรือเหตุผลของกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างลึกซึ้ง เพื่อนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องเดียวกันกับพื้นที่อื่นๆ ด้วย เพื่อให้การวิเคราะห์ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อนำไปส่งเสริมพัฒนาให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรศิริ บุญประอบ. (2557). *ประเด็นจริยธรรม*. เอกสารประกอบการบรรยายคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย. สาขาสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชนิจฐา ชัยบิล. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. Google. https://e-thesis.snru.ac.th/file_thesis/2022042861426423141_fulltext.pdf

- จุติพร มาเพิ่มผล. (2566). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยบูรพา. Google. https://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/62930026.pdf
- ชนาธิป อ่อนหวาน. (2553). *ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการซื้อขายสินค้าที่มีฉลากคาร์บอนของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร* (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชิต นิลพานิช และกุลธนา ธนาพงศธร. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท*. เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปสำหรับการพัฒนาระดับตำบลหมู่บ้าน, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์. (2550). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในพื้นที่บริการของโรงเรียนล้อมแรดวิทยา อำเภอด่านช้าง จังหวัดลำปาง* (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เนตรภัทร อ่วมเครือ และวัลลภ รัตนตรานนท์. (2562). *ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในตำบลบ้านกุ่ม อำเภอมะนัง จังหวัดเพชรบุรี*. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 6(1), 135-151.
- ฐานิตา เกลิมช่วง และอัมรินทร์ นาคณัฐเศรษฐ์. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา*. *วารสารชุมชนวิจัย*, 10(1), 82-90
- ฐิติ ป่านแก้ว. (2562). *การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในเครือข่ายชาวภาคประชาชน กองทัพอากาศ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยรังสิต. Google. <https://rsuir-library.rsu.ac.th/handle/123456789/428>
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2558). *สุขภาพและการจัดการ*. http://www.elearning.msu.ac.th/opencourse/0701501/Unit01/un01_07.htm
- ประเวศ วะสี. (2558). *แนวคิดเกี่ยวกับประชาคม*. http://www.elearning.msu.ac.th/opencourse/0701501/Unit01/un01_07.htm
- เพ็ญพักตร์ พลายคง. (2560). *ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอลองใหญ่ จังหวัดตราด* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. Google. <https://etheses.rbru.ac.th/pdf-uploads/allfile-261-file01-2018-08-16-14-13-42.pdf>
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2551). *การพัฒนาชนบทไทย*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิชชากร ตริภักทร. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยบูรพา. BUUIR. <https://buuir.buu.ac.th/handle/1234567890/8853>
- โวลเป้ ไมเคิล. (2554). *ความเป็นประชาชน พลเมือง และการมีส่วนร่วมของพลเมือง*. ใน *เอกสารการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 13 ประจำปี 2554 เรื่องความเป็นพลเมืองกับอนาคตประชาธิปไตยไทย* (น. 79 – 96). บริษัท ส เจริญการพิมพ์ จำกัด.
- ศตพล พนิชศักดิ์พัฒนา. (2556). *ทัศนคติของประชาชนชาวจังหวัดสกลนครที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยเกริก

- ศุภมาส แหวนวิเศษ และเจริญชัย เอกมาไพศาล. (2559). ปัจจัยแห่งความสำเร็จในกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนต้นแบบการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาตำบลน้ำเขียว จังหวัดตราด. *วารสารธรรมศาสตร์*, 36(1), 66-95
- สรารัฐ อึ้งอัมพรวิไล. (2563). *ทัศนคติของประชาชนตำบลบางกะดีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางกะดี* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. Google. https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2020/TU_2020_6203011488_13341_14098.pdf
- สำนักงานเทศบาลตำบลกำแพงแสน. (2566). *ข้อมูลทะเบียนราษฎร์*. นครปฐม.
- สำนักงานเทศบาลตำบลกำแพงแสน. (2565). *บรรยายสรุปการผลดำเนินงานประจำปี*. นครปฐม.
- สมคิด ศรีสิงห์. (2558). ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก. *Journal Of Nakhonratchasima College*, 9(2), 58-62.
- สมจิตนา คุ่มภัย. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลต้นแบบที่บูรณาการแผนชุมชนสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช. *Vericsan E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(2), 733-748.
- อนุรักษ์ นิยมเวช. (2554). *บทความเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน*. สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- Yamane T. (1973). *Statistice : An introductory analysis*. Harper & Row Publication.

